

LUOKANOHJAAJAN TUNTI, 7. LK (5. tunti)

Tunnin aihe: LUOKKAHENKI

1. Hyvä ystävä -harjoitus

- ohjeet ja tehtävämoniste ohessa

2. Auringonkukka-harjoitus

- ohjeet ja kukkamoniste ohessa

Nimi:	Luokka:
-------	---------

Hyvä ystävä 7. vuosiluokka

Ryhmän jäsenet: _____

Ohje:

1. Mitkä ovat ryhmänne mielestä hyvän ystävän ominaisuuksia. Miten hän käyttäytyy toisia ihmisiä kohtaan?

2. Järjestäkää ryhmässä ne tärkeysjärjestykseen. Numero 1 on tärkein, numero 2 toiseksi tärkein, jne.

Nro	Hyvä ystävän ominaisuus/toimintatapa	Järjestys	Kuvaako minua?
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Katso nyt listaa yksin. Seuraavat osat tästä tehtävästä teet itseksesi eikä sinun tarvitse jakaa niitä muiden kanssa.

1. Rastita ne kohdat, jotka mielestäsi kuvaavat sinua ystäväenä.

2. Oletko samaa mieltä ryhmänne päätöksistä? Jos järjestäisit hyvän ystävän ominaisuudet yksin, mitä muutoksia tekisit?

Hyvä ystävä 7. vuosiluokka

OPETTAJAN OHJE

Jaa luokka kolmen hengen ryhmiin. Älä anna oppilaiden päättää ryhmäjaosta. Voit käyttää ryhmäjaon perusteena esimerkiksi vaatteissa olevien nappien lukumäärää, paidan värejä. Huolehdi, että kaikissa ryhmissä on molempia sukupuolia.

1. Pyydä ryhmän jäseniä miettimään ensin hetki itsekseen omia hyvän ystävän ominaisuuksia ja sitä miten hyvä ystävä käyttäytyy toisia ihmisiä kohtaan.

2. Sen jälkeen mietitään ryhmän yhteinen lista hyvän ystävän ominaisuuksista.

3. Listat esitellään muille ryhmille.

Sen jälkeen oppilas arvioi, kuvaavatko yhteisen listan hyvän ystävän ominaisuudet häntä. Tätä osaa tehtävästä ei jaeta muiden kanssa. Lopuksi oppilaat vastaavat kysymyksiin 1 ja 2, jotka ovat lomakkeen alareunassa.

Lähde: Haime, S., Huttunen, M-L., Kuikka, J., Pesonen, A. & Suoja, P. (2007).
Luokanohjaajan käsikirja. Oppilaan ja opinto-ohjauksen kehittämishanke 2003-2007.
Opetushallitus.

Auringonkukka-harjoitus

Tarvikkeet: Kyniä ja moniste, johon on piirretty auringonkukka, jossa on vähintään niin monta terälehteä, kuin ryhmässä on jäseniä (moniste on ohessa).

Jokainen oppilas kirjoittaa oman nimensä auringonkukan keskusta. Sen jälkeen auringonkukat laitetaan kiertämään. Jokainen kirjoittaa yhden **myönteisen ominaisuuden** kyseisestä henkilöstä (esim. luonteeseen, koulunkäyntiin, harrastuksiin, sosiaalisuuteen ja muihin taitoihin liittyvän ominaisuuden). Luokanohjaaja sanoo, milloin paperit siirretään seuraavalle. Kun koko kierros on käyty läpi, ohjaaja kerää auringonkukat. Hän jakaa paperit takaisin ryhmän jäsenille satunnaisessa järjestyksessä. Kukin saa vuorollaan kuulla omat myönteiset ominaisuutensa. Kun kaikkien myönteiset ominaisuudet on luettu, keskustellaan siitä, tunnistivatko osallistujat itsensä luetuista kuvauksista ja miltä tuntui antaa ja saada myönteistä palautetta. Auringonkukat palautetaan omistajalleen.

HUOM! Jos yhtään epäilet, että lappuihin olisi kirjoitettu ikäviä asioita, on syytä kerätä auringonkukat itsellesi ja tarkistaa ne.

Muunnos:

Lisäksi auringonkukkaan voidaan piirtää muutama lehti. Jokainen voi kirjoittaa niihin omat kehittämiskohteet.

LUOKANOHJAAJAN TUNTI, 8. LK (5. tunti)

Tunnin aihe: LUOKKAHENKI

1. Purjehdusretki-harjoitus

- ohjeet ja tehtävämoniste ohessa

2. Luokkani-harjoitus

- ohjeet ja tehtävämoniste ohessa
- säilytä tehtävän koonti 9.-luokkaa varten

TAI VAIHTOEHTOISESTI

3. Ystävän löytäminen -harjoitus

- ohjeet ja tehtävämoniste ohessa

Purjehdusretki (Sosiometri)

Sosiometrin avulla saat tärkeää tietoa luokan ihmissuhteista. Voit hyödyntää saamaasi informaatiota ryhmän ihmissuhteista ohjataksesi oppilaiden käyttäytymistä toivottuun suuntaan.

- Monista asianomaiset tekstipaperit oppilaille tai pyydä oppilaita tekemään irtolapulle numerot 1-14 ja kirjoittamaan nimet niiden perään sitä mukaa, kun luet tarinaa eteenpäin.

“Luokkamme osallistuu purjehdusretkelle Mustasaareen. Olemme purjehtimassa pitkin suurta aavaa selkää. Yhtäkkiä nousee myrsky, ja korkeat aallot saartaavat meidät joka puolelta. Tilanteesta voisi muodostua vaarallinen, ellemme valitse luokasta pelastusoperaation johtajaa. Minä ehdotan johtajaksi 1) _____ ja hänen apureikseen 2) _____ ja 3) _____.

Onneksi parhaat ystäväni 4) _____ ja 5) _____ ovat vieressäni. Joudumme olemaan laineiden armoilla kauan. Pelko hiipii useimpien mieliin, mutta 6) _____ ja 7) _____ eivät pelkää ollenkaan. Myrsky tuntuu kestävän ikuisuuden, mutta sitten se taukoaa. Purjeet ovat menneet rikki, ja joudumme odottamaan. Aika alkaa kuitenkin vähitellen käydä pitkäksi. Onneksi 8) _____ keksii hauskan leikin, johon 9) _____ ja 10) _____ eivät kuitenkaan osallistu.

Nälkäkin kurnii vatsassani ja huomaan, että minä olen unohtanut eväät majapaikkaamme. Onneksi 11) _____ ja 12) _____ antavat minulle osan eväistään. Syömisen jälkeen haluaisin levätä, mutta 13) _____ ja 14) _____ häiritsevät koko ajan niin, ettei tule hiljaisuutta. Meripelastajat ovat havainneet haverimme, ja pelastuspartio löytää luokkamme. Pian olemme turvallisesti majapaikkamme suojassa ja takkatulen lämmössä.”

Luokkani

OPETTAJAN OHJE

Oppilaat täyttävät luokkani-lomakkeen ohjeiden mukaisesti.

Tämän jälkeen kaikkien kysymysten A, B ja C vastausten lukumäärät kootaan opettajan johdolla tyhjään taulukkoon (tyhjä taulukko ohessa). Vastausten perusteella todetaan asiat, jotka ovat luokassa hyvin ja asiat, joissa olisi vielä parantamisen varaa.

Tämän jälkeen oppilaat jaetaan 3-4 hengen ryhmiin. Ryhmät miettivät miten epäkohtia voisi parantaa.

8. vuosiluokan vastaukset kannattaa säilyttää 9. vuosiluokkaa varten. 9. vuosiluokalla tehdään sama harjoitus. Tämän harjoituksen yhteydessä voidaan verrata tuloksia toisiinsa.

Nimi:	Luokka:
-------	---------

Luokkani

Rengasta lokero, joka parhaiten kuvaa luokkasi toimintaa.

	Luokassani...	A	B	C
1	viitataan	aktiivisesti	toisinaan	harvoin
2	tehdään kotitehtävät	yleensä aina	useimmiten	harvoin
3	keskustellaan	aktiivisesti	joskus	harvoin
4	kuunnellaan toisia	useimmiten	joskus	harvoin
5	kysytään, jos ei ymmärretä	usein	joskus	harvoin
6	kannustetaan ujoja ja arkoja	usein	joskus	harvoin
7	suvaitaan erilaisuutta	hyvin	jonkin verran	heikosti
8	keskitytään opiskeluun	hyvin	kohtalaisesti	heikosti
9	tullaan tunneille	aina täsmällisesti	enimmäkseen täsmällisesti	toisinaan myöhässä
10	poissaoloja	vähän	jonkin verran	paljon
11	välit opettajiin	hyvät	kohtalaiset	huonot
12	kielenkäyttö	ystävällistä	asiallista	loukkaavaa

Mihin asioihin toivoisit luokkasi toiminnassa muutosta? Miksi?

Luokkani

	Luokassani...	A	B	C
1	viitataan			
2	tehdään kotitehtävät			
3	keskustellaan			
4	kuunnellaan toisia			
5	kysytään, jos ei ymmärretä			
6	kannustetaan ujoja ja arkoja			
7	suvaitaan erilaisuutta			
8	keskitytään opiskeluun			
9	tullaan tunneille			
10	poissaoloja			
11	välit opettajiin			
12	kielenkäyttö			

Ystävän löytäminen 8. vuosiluokka

OPETTAJAN OHJE

Jaa oppilaille Ystävän löytäminen 8. vuosiluokka -haastattelulomakkeet ja pyydä oppilaita rastittamaan lomakkeen kesimmäiseen sarakkeeseen itselleen sopivat asiat/ominaisuudet/ehdot.

Tämän jälkeen oppilaat haastattelevat toisiaan ja yrittävät löytää luokasta oppilaan, jonka kohdalla täyttyy sama ehto kuin itsellä. Ehdot täyttävien oppilaiden nimet kirjoitetaan lomakkeen oikean puoleiseen sarakkeeseen. **Huom!** Opettajan on hyvä määritellä aika, jonka oppilaat saavat käyttää haastatteluun.

Oppilaita kannattaa rohkaista löytämään mahdollisimman monta ehdot täyttävää luokkatoveria.

Lopuksi voidaan käydä läpi jokaiselta oppilaalta yksi asia, joka hänellä ja jollain toisella on sama. Esimerkiksi ”Minulla ja Tiinalla on sama horoskooppimerkki” tai ”Jussi ja minä pidämme molemmat kalastamisesta”.

Nimi:	Luokka:
-------	---------

Ystävän löytäminen 8. vuosiluokka

Löydä ystävä,		
joka on ainoa lapsi		
joka on käynyt ulkomailla		
joka pitää maustetusta ruoasta		
jolla on samanlainen kännykkä		
joka kulkee kouluun linja-autolla		
joka asuu kerrostalossa		
jolla on ainakin kaksi sisarusta		
joka on voittanut palkinnon		
joka osaa lasketella tai lautailla		
joka on suunnilleen yhtä pitkä kuin minä		
joka asuu omakotitalossa		
jolla on värjätyt hiukset		
joka harrastaa sarjakuvia		
joka tykkää käydä kirpputoreilla ostoksilla		
joka osaa soittaa jotain instrumenttia		
joka on katkaissut joskus luunsa		
jolla on lemmikki		
joka on perheen esikoinen eli vanhin lapsi		
jolla on sama kengän numero kuin minulla		
joka on suorittanut joskus lukudiplomin		
joka on Kärppä-fani		
joka osaa iskeä silmää		
joka on perheen kuopus eli nuorin lapsi		
joka pitää kalastamisesta		
jolla on sama syntymäkuukausi kuin minulla		
joka pelaa jotain joukkuepelejä		
jolla on sama horoskooppimerkki kuin minulla		
jolla on yksi sisarus (sisko tai veli)		
joka osaa viheltää sormien läpi		

LUOKANOHJAAJAN TUNTI, 9. LK (5. tunti)

Tunnin aihe: LUOKKAHENKI

1. Luokkani-harjoitus

- ohjeet ja tehtävämoniste ohessa
- verratkaa tuloksia 8.-luokalla tehtyyn samaan harjoitukseen

2. Tunnista luokkatoverisi -harjoitus

- ohjeet ohessa

Luokkani

OPETTAJAN OHJE

Oppilaat täyttävät luokkani-lomakkeen ohjeiden mukaisesti.

Tämän jälkeen kaikkien kysymysten A, B ja C vastausten lukumäärät kootaan opettajan johdolla tyhjään taulukkoon (tyhjä taulukko ohessa). Vastausten perusteella todetaan asiat, jotka ovat luokassa hyvin ja asiat, joissa olisi vielä parantamisen varaa.

Tämän jälkeen oppilaat jaetaan 3-4 hengen ryhmiin. Ryhmät miettivät miten epäkohtia voisi parantaa.

Verratkaa tuloksia 8.-luokalla tehtyyn samaan harjoitukseen.

Nimi:	Luokka:
-------	---------

Luokkani

Rengasta lokero, joka parhaiten kuvaa luokkasi toimintaa.

	Luokassani...	A	B	C
1	viitataan	aktiivisesti	toisinaan	harvoin
2	tehdään kotitehtävät	yleensä aina	useimmiten	harvoin
3	keskustellaan	aktiivisesti	joskus	harvoin
4	kuunnellaan toisia	useimmiten	joskus	harvoin
5	kysytään, jos ei ymmärretä	usein	joskus	harvoin
6	kannustetaan ujoja ja arkoja	usein	joskus	harvoin
7	suvaitaan erilaisuutta	hyvin	jonkin verran	heikosti
8	keskitytään opiskeluun	hyvin	kohtalaisesti	heikosti
9	tullaan tunneille	aina täsmällisesti	enimmäkseen täsmällisesti	toisinaan myöhässä
10	poissaoloja	vähän	jonkin verran	paljon
11	välit opettajiin	hyvät	kohtalaiset	huonot
12	kielenkäyttö	ystävällistä	asiallista	loukkaavaa

Mihin asioihin toivoisit luokkasi toiminnassa muutosta? Miksi?

Luokkani

	Luokassani...	A	B	C
1	viitataan			
2	tehdään kotitehtävät			
3	keskustellaan			
4	kuunnellaan toisia			
5	kysytään, jos ei ymmärretä			
6	kannustetaan ujoja ja arkoja			
7	suvaitaan erilaisuutta			
8	keskitytään opiskeluun			
9	tullaan tunneille			
10	poissaoloja			
11	välit opettajiin			
12	kielenkäyttö			

TUNNISTA LUOKKATOVERISI

Kiinnitä jokaiselle oppilaalle selkään lappu, johon on kirjoitettu jonkun oman luokan oppilaan nimi. Sen jälkeen oppilaat lähtevät kiertelemään luokassa kysyen toisiltaan kysymyksiä, joihin voi vastata kyllä tai ei. Esimerkiksi,

- Olenko tyttö /poika?
- Harrastanko urheilua?
- Pidänpö matematiikasta?

Tarkoituksena on selvittää, kenen nimi lapussa lukee. Harjoituksen voi tehdä useampaan kertaan jakamalla laput uudelleen.